

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 03 Mart 2022
Sayı : 8080

11.01.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye; dünyanın sayılı jeotermal kaynak zenginliğine sahip ülkelerden biri olmasına rağmen bu kaynaklardan yeterince yararlanamamaktadır.

Ruhsat hukuku dâhil olmak üzere, uygulamada birçok eksiklik göze çarpmaktadır. Aydın, Manisa, Denizli, Çanakkale gibi jeotermal kaynak bakımından zengin olan birçok kentte halk ile yatırımcıları karşı karşıya getiren, yoğun tartışmalara neden olan çok sayıda sorun bulunmasına rağmen bu sorunlar görmezden gelinmekte ve Türkiye Büyük Millet Meclisi, iktidar tarafından şekli düzenlemelerle meşgul edilmektedir. Bulunduğu jeolojik ortamın jeodinamik yapısına bağlı olarak gelişen jeotermal kaynakların aranması, araştırılması, bulunması, çevreye duyarlı bir şekilde işletilmesi, reenjeksiyonu, kaynağın korunması ve geliştirilmesi ile jeotermal kaynak içeren rezervuarların niteliği ve kapasitesi bilinmeden, statik maden kaynaklarında olduğu gibi tespih tanesi gibi ruhsat verilmesi, bu kaynakların ekonomik olarak işletilmesini engellediği gibi, üretim- reenjeksiyon süreçlerinin doğru bir şekilde yönetilememesi nedeniyle, çok sayıda jeotermal kaynak sahasında soğuma, üretim kapasitesinin düşümü, yer altı suyu seviye düşümü gibi çok sayıda teknik sorunun yaşanmasına neden olunmaktadır. Ülke kaynakları yanlış ruhsat hukuku ve işletme nedeniyle hızla tüketilmektedir. Aydın, Manisa ve Denizli'de jeotermal kaynak işletmesi esnasında yer altından çıkan karbondioksit gazı ile ağır metal içeren su buharı ve diğer gazların halk sağlığı üzerindeki etkileri araştırılmadan tesislerin işletmeye açılması, göstermelik olarak hazırlanan ÇED raporları, aşırı kâr hırsı nedeniyle işletmelerin üretim zorlaması bölgede yaşayan halkın sağlığını tehlikeye atmaktadır.

PARİS İKLİM ANLAŞMASI VE İKLİM İKLİM KRİZİ...

Cumhuriyet Halk Partisi olarak üzerinde hassasiyetle durduğumuz Paris İklim Anlaşması'nın mecliste kabul edilmesini tarihi bir adım olarak görüyoruz. Çünkü Paris İklim Anlaşması dünyanın, iklim değişikliğiyle ilgili mücadelede en önemli birlikteliği olarak bilinmektedir.

Bugüne kadar 191 ülkenin taraf olduğu Anlaşma; küresel ortalama yüzey sıcaklığındaki artışı 2 derece ile sınırlandırmayı, mümkünse 1,5 derecenin altında tutmayı ve bu doğrultuda, yüzyılın ortasına kadar sera gazı emisyonlarının sıfırlanması için ülkelerin ortak çalışmasını teşvik ediyor.

Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun liderliğinde İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemiz hazırlandı. Bu beyannamemizin 10'uncu maddesinde, "Gelecek nesiller için ekosistem hakkı korunacaktır" denmektedir. İlk hedefimiz bu hakkın sürdürülebilirlik adına, yaşam hakkı adına, doğanın, çevrenin, ormanın talan edilmesinin önünü almak adına çağrı beyannamemizdeki bu maddeyi Anayasal güvence altına almaktır.

Paris İklim Anlaşması'nın en önemli noktası enerji konusudur. Emisyonun yüzde 70'inden fazlası enerjiden kaynaklanmaktadır. Bu anlaşmayla enerji, ulaşım ve ekonominin tüm katmanlarında bir dönüşüm yaşanacaktır. Bu dönüşüm ana eksenini düşük karbonlu ekonomiye geçiş olacaktır.

Türkiye'nin bu gerçeklikle birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmesi, kaynakları doğru kullanması da son derece önem taşımaktadır.

YEŞİL KALKINMA DEVRİMİ Mİ KÖMÜRLÜ TERMİK SANTRAL Mİ?

İktidarın 'Yeşil Kalkınma Devrimi' başlığıyla açıkladığı ve müjde olarak lanse ettiği bazı girişimlere karşı tereddüt yaşıyoruz. Çünkü iktidarın yurdun dört bir yanını kömürlü termik santralleriyle donattığını biliyoruz. Müjde açıklamasının altında ne yazık ki yenilenebilir enerji kaynağı olarak nükleer enerjinin de gösterilebileceğini düşünüyoruz.

Doğal enerji kaynaklarını içselleştirecek ve bu yönde kararlı, emin adımlar atacak Türkiye enerjide dışa bağımlılığını asgari düzeye indirgeyebilecektir. Türkiye'nin enerji

zaman zaman gerilim yaşadığı bazı ülkelerin enerji tehdidine boyun eğdiğini de üzülerek belirtmemiz gerekiyor.

Türkiye'de 'Yenilenebilir Enerji Kanunu' 2005 yılında yürürlüğe girdi. Ne yazık ki 16 yıldan bu yana sadece 7 bini güneş, 10 bini rüzgâr olmak üzere toplam 17 bin megavatlık enerji üretildi. Türkiye, bu hızla giderse maalesef emisyon hedefine ulaşamayacak. Yılda bin megavat dahi üretim gerçekleştiremeyen Türkiye'nin yenilenebilir enerjide yaya kalacağı gün gibi ortada.

Türkiye, 2020 yılında hem rüzgâr hem güneş, toplamda elektrik üretim talebinin sadece yüzde 12'sini karşılayabilmiştir. Yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde de en büyük katkıyı yüzde 26 oranıyla hidroelektrik almış fakat 2021'de hidroelektrik yüzde 40 iken geline kuraklıklarla bu oran yüzde 19'lara düşmüştür. Bu düşüş hızla devam etmektedir. Tüm bunlar iklim krizine neden olmaktadır.

Son yayınlanan emisyon envanterine göre elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar 139 milyon tona ulaşmıştır. 2030 yılında bu oranın 200 milyon tonu bulacağı tahmin edilmektedir. Dünyanın pek çok ülkesinde ve maalesef ülkemizde son yıllarda sıkça yaşanan felaketlerin büyük bölümü iklim değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

YOL HARİTASI YOK!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 'sıfır emisyon' hedefli bir çalışmasına, yol haritasına tanık değiliz. Tam aksine bakanlık performans programında fosil yakıta dayalı kurulu gücün artacağını belirtirken diğer yandan emisyonu azaltacağını iddia etmektedir. Bu çelişki Türkiye'yi yeni açmazlara sürüklemektedir.

Tüm bu nedenlerle Türkiye'nin yerli, yenilenebilir, temiz ve enerji verimliliğinde ciddi çalışmalar yapmak zorunda olduğundan hareketle Anayasa'nın 98 ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

Abdullah
Abdullah HAKVERDİ
ANKARA

Aydın ÖZER
Antalya mv.

Kemal ZETREK
Samsun mv.

ŞETİN ANIK
KOYUN

Necdi Candaş
KARACABEKİR

Abdullah ÖZDEMİR
İstanbul

Abdullah ÖZDEMİR
Adana mv.

SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul

Kadim Durmaz
Teke mv.

Emine Gülizar Emecan
İstanbul mv.

TEKİN BİNGÖL
ANKARA mv.

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir mv.

Yeter Lipo Ömer
Müsel Albayrak
İSTANBUL

CHP
GRUP BAŞKANLIĞI

[illegible]